

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

БУЙМЕР ВАЛЕРІЯ ВАДИМІВНА

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ
ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми визначається тим, що саме поняття державного контролю за використанням та охороною земель сформувалось у зв'язку з переходом умов господарювання в нашій країні до ринкових засад, реалізацією визначених законодавством норм щодо розпорядження земельними ресурсами, комплексними реформуваннями галузі земельних відносин. Тож, державний контроль є складовою невід'ємною частиною функцій державного управління у галузі земельних відносин. Питання оптимізації здійснення державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства та перерозподілу владних повноважень у цій сфері між органами місцевого самоврядування та центральними органами виконавчої влади є безсумнівно одними із найбільш проблемних та суперечливих в Україні. Даній проблемі присвячується значна кількість наукових праць та досліджень. Водночас, невирішеним та актуальним залишається питання створення такої системи контролю за використанням та охороною земель, яка б забезпечувала дієвий контроль за дотриманням суб'єктами земельних відносин вимог земельного законодавства.

Джерелами для написання роботи є нормативно-правова база, а також дослідження щодо особливостей та проблем державного контролю за використанням й охороною земель таких науковців: О. Ф. Андрійка, І. А. Дмитренка, В. І. Курило, А. П. Матвієнко, Р. С. Свистовича, М. В. Шульги, В. В. Горлачука, Д. С. Добряка, О. А. Корчинської, О. С. Літошенко, А. Я. Сохнич, А. М. Третяка, М. М. Федорова, О. В. Ходаківської. Питання удосконалення державного управління в сфері земельних відносин в Україні вивчалось дослідниками: Ю. Ф. Дехтяренком, Р. М. Курильцевим, А. М. Мірошниченком.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є аналіз особливостей, проблем і перспектив державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- проаналізувати джерельну базу та визначити основні поняття і категорії дослідження;
- проаналізувати законодавчу та нормативно-правову базу дослідження;
- розкрити механізми здійснення та інституційне забезпечення державного контролю за провадженням у справах про земельні та адміністративні правопорушення;
- розкрити сутність, особливості та етапи реалізації земельної реформи в Україні;
- запропонувати рекомендації та визначити перспективи оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства;

- проаналізувати особливості державного контролю за дотриманням земельного законодавства на прикладі Миколаївської області.

Об'єктом дослідження є земельне законодавство.

Предметом дослідження є особливості, проблеми та перспективи оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження складає комплекс загальнонаукових (аналіз, синтез, індукція, дедукція) та спеціальних методів пізнання. Шляхом застосування методу узагальнення вивчено загальні ознаки та властивості механізму здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства. За допомогою методу порівняння досліджено якісні та кількісні характеристики показників здійснення державними інспекторами заходів контролю за використанням та охороною земель в межах території України в розрізі 2017-2018 років, а також аналогічних показників здійснення наданих повноважень державними інспекторами в межах Миколаївської області протягом 2018-2019 років. Системний метод використано при комплексному дослідженні системи державного регулювання у сфері здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства як єдиного цілого в її зв'язку та взаємодії із нормативно-правовою базою та суб'єктами земельних відносин. Метод аналогії використано під час встановлення співвідношення між існуючою системою державного контролю в сфері дотримання земельного законодавства та запропонованою актуальною реформою.

Наукова новизна одержаних результатів обумовлена тим, що дане дослідження є спробою комплексного аналізу оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що положення і висновки роботи можуть бути використані для подальшого науково-теоретичного дослідження державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, а також у навчальному процесі з підготовки фахівців з державного управління.

Структура магістерської роботи обумовлена метою, завданнями і логікою дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, семи підрозділів, висновків, списку використаних джерел (76 найменувань). Повний обсяг роботи становить 101 сторінку, з яких 91 – основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи.

У першому розділі «Теоретичні засади дослідження державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства» охарактеризовано джерельну, законодавчу та нормативно-правову базу дослідження державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства.

Підрозділ 1.1. «Джерельна база та основні поняття і категорії дослідження» присвячений аналізу стану наукової розробки проблеми у вітчизняній науці.

Питання стосовно особливостей державного контролю за використанням та охороною земель досліджуються у працях з адміністративного та земельного права такими вченими, як: О. Ф. Андрійко, І. А. Дмитренко, В. І. Курило, А. П. Матвієнко, Р. С. Свистович, М. В. Шульга та ін. Даному питанню приділяли увагу й вчені-економісти, такі як: В. В. Горлачук, Д. С. Добряк, О. А. Корчинська, О. С. Літошенко, А. Я. Сохнич, А. М. Третяк, М. М. Федоров, О. В. Ходаківська та ін. Питання удосконалення державного управління в сфері земельних відносин в Україні вивчалось багатьма дослідниками, такими як Ю. Ф. Дехтяренком, Р. М. Курильцевим, А. Мартином, А. М. Мірошніченком, А. М. Третяком, Г. І. Шарим.

Визначено основні поняття та категорії: «державне регулювання механізму здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства», «земельні ділянки як об'єкт земельних правовідносин», «державне регулювання в сфері контролю за використанням та охороною земель», «використання земельних ділянок як об'єкт здійснення державного нагляду (контролю)», «правосуб'єктність адміністративних правопорушень у сфері недотримання вимог земельного законодавства». Конституцією України проголошено, що основним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, є земля. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону. Чинним земельним законодавством визначено, що усі землі в межах території нашої держави є землями України, в тому числі землі, зайняті водними об'єктами, та острови. Усі землі за основним цільовим призначенням поділяються на категорії, які мають особливий правовий режим.

Зроблено висновок, що захист такого ресурсу як земля, має бути одним із першочергових завдань правоохоронних органів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Державний контроль за використанням та охороною земель є обов'язковим елементом організаційно-правового забезпечення раціонального

використання та збереження земель усіх категорій і форм власності в межах території України. Незмінно актуальним та проблемним є питання посилення й ефективного проведення заходів державного контролю в даній сфері.

У підрозділі 1.2. «Законодавча та нормативно-правова база дослідження» розкрита сутність актуальної системи державного регулювання в сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства.

Чинним законодавством України передбачено наявність державного органу – центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, на який покладено повноваження в тому числі в частині здійснення державного нагляду (контролю) в сфері дотримання вимог земельного законодавства, які реалізуються через територіальні органи Держгеокадастру. Реалізація державного контролю (нагляду) за використанням та охороною земель здійснюється державними інспекторами, які здійснюють надані повноваження в складі управлінь з контролю за використанням та охороною земель Головних управлінь Держгеокадастру в областях, юрисдикція яких поширюється на територію відповідної області. Водночас, поряд із державним контролем законодавством передбачений самоврядний та громадський контроль за використанням та охороною земель. Забезпечення самоврядного контролю покладено на сільські, селищні, міські, районні та обласні ради. У свою чергу, громадський контроль може здійснюватися громадськими інспекторами, які мають призначатися відповідними органами місцевого самоврядування, та діють на підставі положень, затверджених у встановленому законодавством порядку. Особливої уваги потребує саме державний контроль за використанням та охороною земель як визначальний у сфері земельних відносин.

Відповідно до вимог чинного законодавства відповідальність за порушення в сфері земельного законодавства міститься у площині земельного, адміністративного та кримінального права. Водночас, передбачено достатньо чітке розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності, яке ґрунтується на ступені суспільної небезпеки порушення, яка базується на завданні суб'єктам земельних відносин значної шкоди.

У другому розділі «Механізми здійснення та інституційне забезпечення державного контролю за провадженням у правах про земельні та адміністративні правопорушення» визначені правові підстави та процедуру притягнення суб'єктів правопорушення у галузі недотримання земельного законодавства до адміністративної відповідальності.

У підрозділі 2.1. «Зміст земельних правопорушень та адміністративна відповідальність» визначено, що правовими підставами притягнення до адміністративної відповідальності слугують норми земельного та адміністративного законодавства. Розкрито об'єктивний зміст таких порушень земельного законодавства, як: «самовільне зайняття земельної ділянки», «псування земель», «використання земельної ділянки не за цільовим призначенням», «розміщення, проектування, будівництво, введення в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель», «знищення межових знаків», «невиконання умов зняття, збереження і нанесення родючого шару ґрунту».

У підрозділі 2.2. «Порушення вимог земельного законодавства, оскарження та контроль за провадженням у справах про адміністративні правопорушення» показано, що практичний механізм притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення вимог земельного законодавства фактично визначається Земельним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» та наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.01.2017 № 6 «Про затвердження Інструкції з оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення».

Зроблено висновок, що об'єктом земельних правопорушень є відносини в галузі використання та охорони земель усіх категорій і форм власності. В контексті адміністративної відповідальності під земельним правопорушенням слід розуміти передбачені нормами чинного законодавства протиправні, винні діяння (дія або бездіяльність) осіб, пов'язані з розпорядженням, використанням землею. Адміністративні заходи впливу покликані нести характер впливу на правопорушників, в тому числі шляхом стимулювання додержання вимог і правил, закріплених земельним законодавством. Від дієвості механізму притягнення до адміністративної відповідальності залежить ефективність застосування відповідних норм адміністративного права.

У третьому розділі «Особливості, проблеми та перспективи оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства» обґрунтовані проблемні питання оптимізації державного контролю за використанням та охороною земель.

У підрозділі 3.1. «Сутність, особливості та етапи реалізації земельної реформи в Україні» визначено ключові етапи земельної реформи, розпочатої ще у 1990-х роках. Встановлено основні риси процесу складних економічних зрушень. Визначено, що реорганізація земельних відносин у державі зумовила виникнення необхідності правового

забезпечення організації контролю за додержанням усіма юридичними та фізичними особами земельного законодавства як ефективного здійснення превентивних заходів. Досліджено історичний генезис інституалізації державного контролю за дотриманням земельного законодавства. Проаналізовано та систематизовано неоднотайні наукові точки зору на питання необхідності та питання перспектив оптимізації сфери державного регулювання здійснення контролю за використанням та охороною земель.

У підрозділі 3.2. *«Перспективи оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства»* показано, що у рамках процесів реформування аграрного сектору, децентралізації, передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення (розташованих за межами населених пунктів) у комунальну власність об'єднаних територіальних громад для подальшого управління та розпорядження, питання відкриття так званого «ринку землі» проаналізовано два законопроекти за реєстраційними номерами № № 2194, 2178-10. За результатами аналізу чинників, які зумовлювали необхідність організації механізму здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства, чітко визначений такий фактор як оптимізація земельних відносин в ринковому напрямку. Таким чином, в процесі фактичного запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення, важливе місце має бути відведено функції ефективного державного контролю (нагляду) за використанням та охороною земель. Формування оптимізованої системи адміністративного й земельного законодавства повинно здійснюватися з урахуванням перетворень, які відбуваються у суспільстві в рамках запропонованої трансформації ринкових відносин, а також із урахуванням наявного практичного досвіду контрольної діяльності в сфері земельних відносин.

У підрозділі 3.3. *«Державний контроль за дотриманням земельного законодавства на прикладі Миколаївської області»* аналізуючи показники виконання наданих повноважень державними інспекторами як в межах території усієї України, так і в межах території окремо Миколаївської області, за різні періоди в розрізі 2017-2019 років зроблено висновок, що за умов неповного укомплектування областей державними інспекторами, недосконалої нормативно-правової бази, відсутності механізму чіткого розмежування функцій, наданих Держгеокадастру та Державній екологічній інспекції, повноваження щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель здійснюються відповідно до норм чинного законодавства. Відтак, виконання державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель наданих повноважень зумовлює усунення порушень земельного законодавства, поповнення

державного та місцевих бюджетів за рахунок відшкодування нарахованих сум розрахованої шкоди та накладених стягнень у вигляді штрафів, реалізації прав оренди у тому числі щодо звільнених земельних масивів. Посилення ефективної діяльності у сфері земельного контролю та зміцнення, удосконалення правової бази забезпечення законного використання та охорони земель є важливими умовами демократичного та успішного розвитку України, оскільки незалежність правової регламентації суспільних відносин, що виникають у цій галузі, суттєво впливають на економічний потенціал держави.

ВИСНОВКИ

Відповідно до визначених у магістерській роботі мети і завдань отримані результати, які в узагальненому вигляді зводяться до таких теоретичних і практичних висновків:

1. Під час дослідження визначено основні поняття та категорії: «державне регулювання механізму здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства», «земельні ділянки як об'єкт земельних правовідносин», «державне регулювання в сфері контролю за використанням та охороною земель», «використання земельних ділянок як об'єкт здійснення державного нагляду (контролю)», «правосуб'єктність адміністративних правопорушень у сфері недотримання вимог земельного законодавства». Доведено, що наукове дослідження проблематики державного регулювання в сфері контролю за використанням та охороною земель є надзвичайно актуальним та має значне теоретичне та практичне значення для регулювання земельних відносин, сприяє дотриманню суворого режиму законності в цій галузі, а також виступає одним із дієвих способів її забезпечення.

2. Аналіз законодавчої та нормативно-правової бази дослідження свідчить про те, що відповідно до норм чинного законодавства відповідальність за порушення в сфері земельного законодавства міститься у площині земельного, адміністративного та кримінального права. Так, статтею 211 Земельного кодексу України визначено перелік порушень земельного законодавства, яка не має ознак регулятивного характеру. Але, відповідальність за порушення настає за нормами цивільного, адміністративного та кримінального законодавства. Встановлено, що законодавством визначені суб'єкти притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення вимог земельного законодавства. Першочергове розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності ґрунтується на ступені суспільної небезпеки порушення, яка базується на завданні суб'єктам земельних відносин значної шкоди. Поряд із цим, визначено, що

нормативно-правова база, що регламентує порядок здійснення контролю за використанням та охороною земель, є недосконалою та має законодавчі прогалини, що знижує ефективність державного контролю та надає можливість правопорушникам уникати відповідальності.

3. Розкрито механізми здійснення та інституційне забезпечення державного контролю в частині проваджень у справах про адміністративні правопорушення в сфері земельного законодавства. Доведено, що об'єктивним змістом порушення земельного законодавства в частині невиконання вимог щодо використання земель за цільовим призначенням є фактичне використання земельної ділянки, яке не відповідає її цільовому призначенню при передачі у власність, наданні у користування (в тому числі, в оренду); недодержання режиму використання земельної ділянки або її частини у разі встановлення обмежень (обтяжень); невикористання земельної ділянки. Під адміністративною відповідальністю за правопорушення у сфері земельного законодавства слід розуміти інструменти державного примусу, що використовуються у якості санкцій за вчинення порушень у галузі земельних відносин, встановлених земельним та адміністративним законодавством. Вона є оперативним засобом впливу на порушників і застосовується в адміністративному, іноді – у судовому порядку. Встановлено, що правовими підставами притягнення осіб до адміністративної відповідальності слугують норми земельного та адміністративного законодавства, які закріплені Земельним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель». Окремим підзаконним актом є наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.01.2017 № 6, яким затверджено Інструкцію з оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення.

4. Виникнення необхідності реформування аграрного сектору в Україні, визнане ще на початку 1990-х років, зумовило процес складної трансформації земельних відносин шляхом масштабного роздержавлення земельного ресурсного фонду країни, виникнення багатосуб'єктності права власності на землю, переходу до ринкових відносин у даній галузі, що в свою чергу зумовило виникнення питання здійснення державного контролю за використанням та охороною земель. Адже, саме державний контроль, як невід'ємна складова земельних відносин, є механізмом реалізації земельної політики на практиці, механізмом застосування норм земельного законодавства та дієвим засобом виявлення та виправлення недосконалостей, які перешкоджають досягненню управлінських цілей.

Протягом усього періоду механізм здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства варіювався між наданням владних повноважень спеціально уповноваженим державним органам та органам місцевого самоврядування. Втім, результати подібних варіацій та деякими періодами синтезу постійно піддавалися критиці та зумовлювали пошуки шляхів оптимізації сфери державного контролю за використанням та охороною земель.

5. Протягом чверті сторіччя державні органи, які здійснювали свою діяльність у сфері земельних відносин, земельних ресурсів у зв'язку з різними факторами зазнавали неодноразових реорганізацій та переформатувань. Слід зазначити, що земельна реформа як така була розпочата в Україні 15 березня 1991 року та фактично продовжується й до сьогодні. В рамках актуальної земельної реформи у державі найбільш вірогідною визначена перспектива оптимізації державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства через перерозподіл повноважень у даній сфері шляхом передачі від Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру до місцевих адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Конкретні позиції щодо майбутніх змін викладені у проекті Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин», зареєстрованому від 01.10.2019 за № 2194. І хоча даний законопроект відповідає змісту процесу децентралізації у державі, але у той же час викликає ряд суттєвих зауважень, які містяться у нормативно-правовому полі та залишають «відкритим» питання проблематики реалізації об'єднаною територіальною громадою функцій по розпорядженню та управлінню земельними ресурсами й водночас контролю (нагляду) в сфері дотримання земельного законодавства.

Наразі, визначальними чинниками підвищення дієвості та ефективності земельного контролю є вирішення проблемних питань його організації, чітка правова регламентація, підвищення ефективності діяльності органів влади у сфері контролю за використанням та охороною земель, налагодження взаємодії між уповноваженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами в ході здійснення запобіжної діяльності, виявлення та реакції на правопорушення.

6. Проаналізувавши сферу здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства в межах території Миколаївської області, встановлено, що до місцевих бюджетів відшкодовано понад 3,1 млн. грн. (2018 рік), 2,9 млн. грн. (2019 рік) за використання земельних ділянок всупереч вимогам законодавства. Шляхом виявлення державними інспекторами управління з контролю за використанням та охороною земель Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області фактів самовільного

використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності протягом 2018 року право оренди земель загальною площею 348,7886 га продано на земельних торгах, завдяки чому унеможливлено використання визначених земельних масивів самовільно та знову ж таки збільшено надходження до місцевих бюджетів. Кількісні та якісні показники діяльності демонструють той факт, що за умов відсутності стовідсоткового укомплектування штату державних інспекторів, недосконалості нормативно-правової інституційної бази, питань в частині необхідності оптимізації державного регулювання в даній сфері робота управління з контролю за використанням та охороною земель Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області як територіального структурного підрозділу Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру проводиться відповідно до вимог чинного законодавства та максимально спрямована на усунення порушень суб'єктами земельних відносин земельного законодавства.

АНОТАЦІЯ

Буймер В. В. Державне регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2019.

В магістерській роботі проаналізовано особливості, проблеми і перспективи державного регулювання у сфері здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства. Доведено, що наукове дослідження проблематики державного регулювання в сфері контролю за використанням та охороною земель є надзвичайно актуальним та має значне теоретичне та практичне значення для регулювання земельних відносин, сприяє дотриманню суворого режиму законності в цій галузі, а також виступає одним із дієвих способів її забезпечення. Проаналізовано законодавчу та нормативно-правову базу дослідження, яка свідчить про те, що відповідно до норм чинного законодавства відповідальність за порушення в сфері земельного законодавства міститься у площині земельного, адміністративного та кримінального права. З'ясовано, що нормативно-правова база, що регламентує порядок здійснення контролю за використанням та охороною земель, є недосконалою та має законодавчі прогалини, що знижує ефективність державного контролю та надає можливість правопорушникам уникати відповідальності. Визначено, що під адміністративною відповідальністю за правопорушення у сфері земельного законодавства слід розуміти інструменти державного примусу, що використовуються у якості санкцій за вчинення порушень у галузі земельних відносин, встановлених земельним та адміністративним законодавством. Вона є оперативним засобом впливу на порушників і застосовується в адміністративному, іноді – у судовому порядку. Обґрунтовано, що протягом усього періоду становлення та реформування земельних відносин механізм здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства варіювався між наданням владних повноважень спеціально уповноваженим державним органам та органам місцевого самоврядування. Втім, результати подібних варіацій та деякими періодами синтезу постійно піддавалися

критиці та зумовлювали пошуки шляхів оптимізації сфери державного контролю за використанням та охороною земель.

Зроблено висновок, що визначальними чинниками підвищення дієвості та ефективності земельного контролю є вирішення проблемних питань його організації, чітка правова регламентація, підвищення ефективності діяльності органів влади у сфері контролю за використанням та охороною земель, налагодження взаємодії між уповноваженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами в ході здійснення запобіжної діяльності, виявлення та реакції на правопорушення.

Ключові слова: державний контроль, використання та охорона земель, земельні відносини, земельне законодавство, адміністративне правопорушення, адміністративна відповідальність.

SUMMARY

Buimer V.V. State regulation in the branch of control over land legislation - Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «Master». Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2019.

In the master's work the peculiarities, problems and prospects of state regulation in the branch of control over observance of the land legislation are analyzed. It is proved that scientific research of the problems of state regulation in the field of control over the use and protection of land is extremely relevant and has considerable theoretical and practical importance for the regulation of land relations, promotes compliance with the strict regime of legality in this field, and also acts as one of effective ways of its provision. The legislative and regulatory framework of the study has been analyzed, which shows that according to the norms of the current legislation the responsibility for offenses in the branch of land legislation lies in the field of land, administrative and criminal law. It is found that the regulatory framework governing the control of land use and protection is imperfect and has legislative loopholes, which diminishes the effectiveness of state control and enables offenders to avoid liability. It has been determined that administrative liability for offenses in the field of land law should be understood as instruments of state coercion used as sanctions for committing violations in the field of land relations, established by land and administrative law. It is an operational tool for influencing offenders and is used administratively, sometimes in court.

It is substantiated that during the whole period of formation and reformation of land relations, the mechanism of state control over the observance of land legislation varied between the granting of powers to specially authorized state agencies and local self-government agencies. However, the results of such variations and some periods of synthesis were constantly criticized and led to the search for ways to optimize the sphere of state control over land use and protection.

It is concluded that the decisive factors for improving the effectiveness and efficiency of land control is the resolution of problems of its organization, clear legal regulation, improving the efficiency of government in the field of land use and protection, establishing interaction between authorized state authorities, local self-government agencies in the course of preventive action, detection and response to the offense.

Keywords: state control, land use and protection, land relations, land legislation, administrative offense, administrative responsibility.